

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: L. Č.
státní příslušnost Bosna a Hercegovina

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 8. 2020 č. j. OAM-100/LE-BE02-K01-PD1-2012, ve věci doplňkové ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany na území České republiky tak, že podle § 53a odst. 4 zákona č.

325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), se mu doplňková ochrana neprodlužuje. Žalobce namítal, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, a to z toho důvodu, že v České republice žije jeho velmi těžce nemocná manželka, o kterou se musí starat a také nezletilá dcera. Zmínil také, že již není v evidenci úřadu práce, ale je v pracovním poměru u firmy Nova Trendex v Zábřehu.

2. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na žalobou napadené rozhodnutí, z něhož citoval a uvedl, že v případě žalobce již pominuly důvody, pro které mu byla udělena doplňková ochrana a v případě jeho návratu do vlasti mu nehrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Poukázal na to, že od doby vydání rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany se rodinná situace žalobce radikálně změnila. Žalobce již aktuálně osobně a každodenně ani o svou manželku, a ani o svoji nezletilou dceru nepečuje. Zdůraznil, že z podkladů žalovaným shromážděných je zřejmé, že žalobce žije sám, jelikož manželka R. L. je trvale hospitalizovaná v zařízení Interna Zábřeh s.r.o. a nezletilá dcera E. byla z důvodu častého zneužívání alkoholu žalobcem a jeho následného agresivního chování vůči okolí, jemuž bývala nezletilá přítomna jako svědek, předběžným opatřením svěřena do péče své polorodé sestry paní L. V., která aktuálně zajišťuje veškeré její potřeby. Žalovaný nepopírá, že z podkladů je zřejmé, že se žalobce i nadále s dcerou E. stýká, podílí se i na její výchově a je rovněž i soudem ustanoveným opatrovníkem své manželky. Nicméně aktuálně rozhodně neplatí, že by jeho vycestování z území ČR mohlo znamenat jakékoli ohrožení zdraví, výchovy, popř. základních práv na něm existenčně závislých osob. V současnosti totiž manželka ani dcera na něm rozhodně nejsou nijak existenčně závislé. Finančně je v podstatě zajišťuje stát. Z důchodu jeho manželky, který žalobce spravuje, je možné hradit i výživné nezletilé E., které bylo jeho manželce stanoveno. Výživné může žalobce zasílat své dceři i ze zahraničí. Jeho vycestováním není ohrožena ani výchova nezletilé, neboť zásadní část výchovy dítěte aktuálně zastává její sestra. Manželka žalobce se nachází v trvalé a dlouhodobé péči zdravotnického zařízení a na žalobci není nijak závislá, a to i přesto, že je žalobce jejím opatrovníkem, neboť tuto roli může v případě jeho nepřítomnosti na území ČR převzít kdokoli, koho na základě návrhu ustanoví příslušný soud. Žalovaný vyslovil přesvědčení, že v současné době žalobce již pouze zneužívá institut doplňkové ochrany k legalizaci pobytu na území ČR, přičemž má možnost využít k úpravě svého dalšího zdejšího pobytu institutů zákona o pobytu cizinců na území ČR.
3. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích k věci. Žalobce uvedl, že od 1. 8. 2020 je v pracovním poměru ve firmě Trendex Nova a. s. Nejprve měl smlouvu na dobu určitou do 31. 12. 2020. Pracovní smlouva byla změněna a 21. 12. 2020 došlo ke sjednání pracovního poměru na dobu neurčitou. Žalobce potvrdil, že jeho manželka je stále hospitalizována na interně v Zábřehu. Tam ji pravidelně navštěvuje a zajišťuje veškeré platby spojené s jejím pobytem v uvedeném zařízení včetně léků, různých mastí a inkontinenčních pomůcek. Platby se pohybují v rozmezí 5 500 až 8 000 Kč měsíčně. Důchod manželky činí 13 000 Kč měsíčně. Z důchodu manželky také částečně hradí náklady spojené s bydlením v bytě, v němž žili společně s manželkou. V pravidelném kontaktu je i s nezletilou dcerou E. L., která byla svěřena do pěstounské péče paní V. Dcera jej navštěvuje denně. Má v úmyslu do budoucna podat návrh na změnu výchovného prostředí nezletilé tak, aby byla svěřena jemu do výchovy. Takovýto návrh zatím nepodal.
4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů,

dále jen s.ř.s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

5. Z obsahu správního spisu byly zjištěny následující pro věc významné skutečnosti. Rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 12. 2016 č. j. OAM-100/LE-BE02-K01-R2-2012, které nabylo právní moci 17. 1. 2017, byla žalobci udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců. Správní orgán v uvedeném rozhodnutí na základě provedeného řízení dospěl k závěru, že životní situace žalobce je natolik výjimečná, že nutnost pouhého vycestování z území České republiky by byla nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Správní orgán tehdy přihlédl k mimořádné osobní situaci žalobce, který celodenně pečoval o svoji těžce nemožnou manželku a jejich společnou nezletilou dceru, které jsou státními občankami České republiky. Správní orgán učinil závěr, že ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu se v té době v případě žalobce jednalo o mezní případ a jeho vycestování z České republiky bylo nemožné, byť na sebemenší dobu, aniž by nedošlo k ohrožení zdraví, výchovy nebo k jinému nežádoucímu zásahu do rodinného nebo soukromého života žalobce a šlo tedy o situace předvídanou § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tj. mezinárodním závazkem ČR ve smyslu ust. článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
6. Ze správního spisu se dále podává, že dne 15. 11. 2018 žalobce podal žádost o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany na území České republiky, v níž uvedl, že o prodloužení doplňkové ochrany žádá z důvodu péče o nezletilou dceru E., nar. X a velmi těžce nemocnou manželku R. L., již je opatrovníkem a pečovatelem. K žádosti žalobce doložil rozsudek Okresního soudu v Šumperku č. j. 10 P 340/2015 – 122 a č. j. 400 P 340/2015-164, potvrzení vydané Základní školou Zábřeh dne 9. 9. 2019. Co se týče zjištění z těchto podkladů, soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť tam citovaná zjištění z těchto podkladů jsou správná.
7. Správní orgán dále vycházel z opisu z evidence Rejstříku trestů, z informace Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, odboru cizinecké policie č. j. KRPM-42039-2/ČJ-2020-140026-ŠU ze dne 12. 5. 2020, z informace Městského úřadu Zábřeh, odboru sociálních věcí, oddělení sociálně-právní ochrany dětí ze dne 20. 4. 2020 a také z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Bosně a Hercegovině. Co se týká zjištění z těchto podkladů, soud rovněž odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí, neboť tam uvedená zjištění korespondují s obsahem správního spisu a jsou správná.
8. Krajský soud provedl důkaz spisem Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 40 P 340/2015, konkrétně rozsudkem č. j. 6 Nc 511/2014-58 a č. j. 40 P 340/2015-164. Z rozsudku č. j. 6 Nc 511/2014-58, který nabyt právní moci 20. 5. 2015, bylo zjištěno, že tímto rozsudkem byla paní R. L., nar. X, manželka žalobce, omezena ve svéprávnosti tak, že není způsobilá nakládat s majetkem v jakémkoli rozsahu, požádat o vydání občanského průkazu a cestovního pasu, jednat a uzavírat smlouvy s poskytovateli zdravotních a sociálních služeb, vykonávat rodičovskou odpovědnost k nezletilé E. L., nar. X, udělit souhlas k osvojení nezletilé, právně jednat ve věci rozvodu manželství a vypořádání společného jmění manželů. S účinností od právní moci rozsudku byl žalobce jmenován opatrovníkem paní R. L. a současně soud rozhodl o tom, že jako opatrovník je oprávněn a povinen zastupovat opatrovankyni při všech právních jednáních, k nimž dle výroku I. tohoto rozsudku není

způsobilá a dále je jako opatrovník oprávněn za opatrovankyni jednat na úřadech a přebírat listovní zásilky včetně zásilek určených do vlastních rukou.

9. Z rozsudku č. j. 40 P 340/2015-164 soud zjistil, že tímto rozsudkem byl zamítnut návrh paní L.V., jímž se domáhala změny osoby opatrovníka paní R.L., nar. X. Rozsudek nabyt právní moci 11. 7. 2020.
10. Soud dále provedl důkaz spisem Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 40 P 191/2018 zejména rozsudkem ze dne 25. 5. 2020 č. j. 40 P 191/2018-116, který nabyt právní moci 3. 7. 2020, jímž nezletilá E. L., nar. X byla svěřena do pěstounské péče L. V., nar. X, bytem Š., Č. X. Současně bylo rozhodnuto o tom, že pěstounka je povinna a oprávněna o nezletilou osobně pečovat, spravovat její jmění a zastupovat ji v běžných záležitostech, zejména ve věcech zdravotní péče, ve věcech jejího vzdělávání, v řízení o přiznání dávek státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi, dávek pro osoby se zdravotním postižením, sirotčího důchodu, uvedené dávky pro ni přijímat, s těmito hospodařit, jakož ji zastupovat i v jiných řízeních s úřady státní správy a místní samosprávy, zejména o vydání osobních dokladů, uzavřít za ni pojištění, spoření apod. Z rozsudku ze dne 25. 5. 2020 č. j. 40 P 191/2018-119, který nabyt právní moci 27. 6. 2020, soud zjistil, že jím byla uložena povinnost žalobci platit výživné na nezletilou E. L., nar. X, částku 2 500 Kč měsíčně s účinností od 3. 12. 2019 a bylo rozhodnuto také o splatnosti dlužného výživného. Matce nezletilé byla uložena povinnost platit výživné na nezletilou E. částku 1 000 Kč s účinností od 3. 12. 2019 a bylo rozhodnuto o splatnosti běžného výživného a dlužného výživného.
11. Na návrh žalobce soud provedl důkaz pracovními smlouvami ze dne 29. 7. 2020 a ze dne 21. 12. 2020, z nichž bylo zjištěno, že žalobce byl ve firmě Trendex Nova a.s. zaměstnán nejprve na dobu určitou od 1. 8. 2020 do 31. 12. 2020 a od 21. 12. 2020 je pracovní poměr sjednán na dobu neurčitou.
12. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle § 14a odst. 2 téhož zákona za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
13. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději do 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro

její odejmutí (§ 17a). Doplnková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplnkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplnková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplnkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.

14. Krajský soud předně odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž rodinné vazby na území České republiky nejsou (až na zcela výjimečné případy) důvodem pro udělení doplnkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Ve své judikatuře Nejvyšší správní soud uvedl, že ani případné porušení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zásadně není důvodem pro udělení doplnkové ochrany podle § 14a odst. 1 písm. d) zákona o azylu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 30/2007-69, č. j. 9 Azs 79/2008-73, č. j. 2 Azs 50/2010-49, č. j. 8 Azs 6/2011-100, č. j. 2 Azs 119/2017-39). Nejvyšší správní soud opakovaně ve svých rozhodnutích rovněž uvedl, že důvodem pro udělení (prodloužení) doplnkové ochrany zásadně tedy není ani např. to, že v České republice žije manželka, nezletilé dítě a rodinní příslušníci žadatele – viz rozsudky č. j. 10 Azs 261/2018-38, č. j. 7 Azs 217/2019-47. V daných souvislostech soud odkazuje i na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 209/2018-30, č. j. 4 Azs 88/2014-118, z nichž plyne, že snaha o legalizaci pobytu v České republice, byť je spojena se snahou o realizaci rodinného života, není zásadně ani důvodem hodným zvláštního zřetele, který je nezbytný k udělení humanitárního azylu. V rozsudku č. j. 5 Azs 46/2008-71, č. j. 4 Azs 10/2016-39 Nejvyšší správní soud uvedl, že rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území České republiky. V takovém případě tedy není ani relevantní důvod pro to, aby správní orgán rozhodující o mezinárodní ochraně či správní soud přezkoumávající takové rozhodnutí upřednostňoval ve smyslu článku 10 Ústavy, ust. článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Úmluvy o právech dítěte či jiných mezinárodních smluv zakotvujících, právo na soukromý a rodinný život či základní práva dítěte před ustanoveními soudního řádu správního či zákona o azylu, neboť žádná kolize mezi těmito normami za daných okolností nenastává. Zdůraznit je třeba také to, že žalobce si musí být vědom toho, že pobytový status, který získal udělením doplnkové ochrany je pouze dočasný a jakmile pominou důvody, pro které mu byla doplnková ochrana udělena, bude se muset vrátit do země původu eventuálně upravit svůj pobyt na území České republiky podle zákona o pobytu cizinců. Krajský soud souhlasí se závěry žalovaného, že z podkladů, z nichž žalovaný v průběhu správního řízení vycházel, přičemž ani v soudním řízení tento skutkový stav nedoznal žádných změn, plyne, že důvody, pro které byla žalobci udělena doplnková ochrana, pominuly, neboť jeho osobní situace již není shledána natolik výjimečnou, že by jeho vycestováním z území České republiky, mohlo dojít k ohrožení zdraví, výchovy nebo k jinému nežádoucímu zásahu do jeho rodinného nebo soukromého života, jeho manželky a dcery. Správní orgán zcela přiléhavě zdůraznil, že v době vydání rozhodnutí o udělení doplnkové ochrany žalobce celodenně a řádně pečoval o svoji těžce nemocnou manželku R. L. a společnou nezletilou dceru E. L., které jsou státními občankami České republiky. Od doby vydání předmětného rozhodnutí se rodinná situace žalobce podstatně změnila. O manželku paní R. L. žalobce již osobně a každodenně nepečuje, neboť ta s ohledem na velmi vážný zdravotní stav, kdy je upoutána na lůžko, je trvale hospitalizovaná v zařízení Interna Zábřeh s.r.o. a nezletilá dcera E. byla svěřena do výchovy své sestry – dcery paní L., L. V., která zajišťuje veškeré

její potřeby. V průběhu správního řízení a také v tomto soudním řízení bylo zjištěno, že žalobce svou manželku pravidelně navštěvuje a jako její opatrovník zajišťuje, aby z důchodu paní R. L. byly hrazeny náklady na její hospitalizaci a zdravotní potřeby. Soud sdílí i názor žalovaného, že vycestování žalobce z území České republiky nemůže znamenat jakékoli ohrožení zdraví popř. práv manželky žalobce, neboť ta na něm není nijak existenčně závislá. Jednak je poživatelkou invalidního důchodu, z něhož žalobce hradí náklady na její pobyt ve zdravotním zařízení a náklady na její zdravotní potřeby. Funkce opatrovníka pak může převzít kdokoli, koho ustanoví příslušný soud. Co se týká nezletilé E., pak ta byla svěřena, jak již výše uvedeno, do výchovy své sestře, žalobci bylo stanoveno výživné. Paní V. zajišťuje veškeré její potřeby. Žalobce může nezletilou nadále navštěvovat a podílet se na její výchově. Legalizovat si pobyt na území České republiky může prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. Soud souhlasí se správním orgánem, že v současné době se ze strany žalobce již jedná jen o zneužívání institutu doplňkové ochrany k legalizaci jeho pobytu na území České republiky. Soud v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť s tam uvedenými závěry žalovaného se zcela ztotožňuje. Soud zdůrazňuje, že institut mezinárodní ochrany neslouží k legalizaci pobytu. Možnosti být v kontaktu s manželkou a dítětem se nelze domáhat na základě institutu zákona o azylu (viz. např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 217/2019-47).

15. Krajský soud s ohledem na shora uvedené žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
16. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se náhrady nákladů řízení výslovně vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 19.01.2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

